

The Village

STICHTING NIEUWE HELDEN / KAAP

Hoe kunnen we samenleven - vandaag?

Manu van Acker
Gezien op 31 juli 2019
Oosteroever Oostende
TAZ 2019

Ook in 2019 is Theater aan Zee (TAZ) in Oostende tien dagen lang dé plek voor theater, muziek en performance. ‘Betrokkenheid’ is de gemene deler van het programma van gastcurator Lucas De Man. Hij tekent met zijn ‘Stichting Nieuwe Helden’ ook voor de openingsvoorstelling. ‘The Village’, een theatrale wandeling van 2,5 km langs de zelfkant van de stad. Hij toont zo dat er maatschappelijk wel wat schort aan die betrokkenheid.

01 AUGUSTUS 2019

Met een smartphone en koptelefoon als gids ga ik onder begeleiding van drie vertellers op pad. Zij zullen me vragen stellen en doen nadenken. De wandeling gaat van start in een ruimte vol krantenkoppen over armoede in Vlaanderen en Nederland. Soms spreken ze elkaar tegen, soms zijn ze het met elkaar eens, maar de vraag die rest is of we het wel goed doen. Niemand die het weet.

De zeelucht dringt tot in mijn longen terwijl ik verwerk wat ik daarbinnen zonet las. ‘*Dat was veel hé*’, zegt Lucas De Man via mijn koptelefoon. ‘*Dat vinden wij ook. Wij konden er het afgelopen jaar niet aan uit, dus gaan we zelf op zoek naar een oplossing*’.

Wat verderop bots ik op zes miniatuurhuizen in hout. Maquettes van huizen die hier ooit op de Oosteroever stonden. In elk huisje staat een kind centraal met zijn droom. De app nodigt me uit om er in een huis mijn hoofd binnen te steken. Ik kies voor Olivier. Hij is bang dat hij moet kiezen tussen z’n vader of z’n moeder nu ze gaan scheiden. Nadien legt econome Katrien Kesteloot uit hoe groot de slaagkansen van het kind zijn droom werkelijkheid te laten worden. ‘Klein’, luidt het verdict.

De volgende stop is een loods waar het via een verhaal over de kweek van vossen ook over onze karaktereigenschappen gaat. Je hebt tamme vossen, met een ‘goed’ karakter, en wilde, met een ‘slecht’ karakter. Die durven al eens bijten. Stel dat je enkel de eerste soort liet kweken, zouden we dan eindigen met enkel ‘goede’ vossen? En bij uitbreiding: als we enkel lieve en welmenende wezens verder kweekten, zou de wereld over enkele honderden jaren dan enkel nog leuke, lieve mensen kennen? Naïef, maar stof tot nadenken.

Nog meer ‘goed nieuws’ als de wandeling me tot drie centimeter van de zee voert. Via een QR-code kan je er verhalen oproepen over mensen die zich inzetten om de wereld net dat ene beetje mooier te maken. Je kan kiezen hoeveel verhalen je wil horen. Ik doe ze allemaal.

Aan een loods verderop is het even wachten tot we met z’n tienen zijn. Dat duurt wel even, want Mariette stapt minder snel dan Sven, maar die tijd is welkom om na te denken over de storm van informatie die het afgelopen uur op me af kwam. ‘Is er iemand bang in het donker?’ vraagt een begeleider. Ja, ik. Doodsbang ben ik. Maar geef dat maar eens toe waar tien volwassenen bij staan. Ik schud vastberaden van nee en ga mee binnen in de donkere loods. Één vrouw mag niet mee. Zij wordt later opgehaald, verzekert de begeleider haar. In de loods beklimmen we een stelling die ook mijn hoogtevrees tart. Een warme stem vertelt me dat een ‘protagonist’ op komst is.

Die ‘protagonist’ blijkt de vrouw te zijn die aan de deur geweerd werd. Ze verkeert in de waan dat ze alleen is. In stilte zien we haar vragen beantwoorden op haar smartphone. ‘Ken je jezelf?’ We luisteren mee. Stilletjes beantwoord ik de vragen mee voor mezelf. De protagonist en ik blijken nogal op dezelfde manier in het leven te staan. Als ze vertrekt beseft ze niet dat wij daar waren.

De laatste stop is een tentoonstelling over hoe we ons leven er over X jaar zou kunnen uitzien. Een waarzegger berekent je persoonlijke slaagkansen. Ik scoor 67%. Volgens de waarzegger komt het wel goed met me. Een hele geruststelling, want bij een eerdere stop vernam ik dat de job waarvoor ik studeer over enkele jaren verdwijnt. Tof.

De tocht eindigt in café ‘The Sailor’. Met mijn 67 procent heb ik het best goed, dus mag ik, als ik iets drink, een jeton kopen ter waarde van €2,5 voor een drankje voor iemand die het minder breed heeft. Ik drink niets, maar koop een jeton. Ik hoop dat de pint of koffie smaakt.

‘The Village’ is een intense wandeling, boordevol informatie en meningen, met een prachtig uitgewerkte app als gids. De tocht dwingt tot nadenken, maar drukt je ook geregeld met de neus op de feiten. Hoewel er van de daken wordt geschreeuwd dat de armoedecijfers dalen, kwam ik hier op plekken waar ik nooit eerder was, al woon ik al m’n leven lang in Oostende. Wat ik er zag was niet bemoedigend. Gelukkig klaarde een song van Selah Sue af en toe de lucht.

Maar Stichting Nieuwe Helden heeft me er wel van overtuigd dat we meer voor elkaar moeten zorgen. Al was het maar door eens vaker te vragen hoe het met de ander écht gaat. Ik kwam tot het besef dat ik me als jonge man van twintig minder zorgen moet maken over de manier waarop ik individueel in het leven sta, dan over de vraag hoe ik met anderen samenleef, vooral als die het niet zo gemakkelijk hebben. Het is aan ons.